

Силабус дисципліни
«Правове забезпечення публічного управління та публічна служба»

№	Назва поля	Контент, коментарі
1.	Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
2.	Спеціальність	<i>281 «Публічне управління та адміністрування»</i>
3.	Тип і назва освітньої програми	<i>Освітньо-професійна програма «Правове забезпечення публічного управління»</i>
4.	Статус дисципліни	<i>Основна</i>
5.	Мова викладання	<i>Українська</i>
6.	Кількість ЄКТС кредитів	<i>5</i>
7.	Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	<i>150 годин (лекції, практичні/семінарські заняття, самостійна робота – відповідно до навчального плану)</i>
8.	Форма підсумкового контролю	<i>Екзамен</i>
9.	Графік (терміни) вивчення дисципліни	<i>1 курс, 2 семестр</i>
10	Цілі навчання за дисципліною	<i>Мета викладання навчальної дисципліни: розкриття змісту правового забезпечення публічного управління в умовах гібридних загроз; удосконалення та поглиблення знань про поняття, особливості, види публічної служби в нашій державі; формування здатності визначати та аналізувати актуальні форми правового регулювання для вирішення завдань публічного управління та адміністрування. Основні завдання вивчення дисципліни: систематизувати знання слухачів щодо правових основ публічного управління та адміністрування, умов та принципів публічної служби; визначити сутність правового регулювання управлінської діяльності, його форм та методів; розкрити форми та методи правового забезпечення управління державною службою; систематизувати знання слухачів про європейські стандарти, правові засади, проблеми та принципи адміністративної процедури; ознайомити слухачів зі структурою та змістом правового статусу державного службовця; охарактеризувати правові засади вступу на державну службу, особливості її проходження та припинення в умовах гібридних загроз; розкрити специфіку захисту прав державних службовців та законних інтересів держави.</i>
11	Результати навчання	<i>Компетентності (відповідно до освітньої програми) ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</i>

		<p><i>СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.</i></p> <p><i>СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</i></p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p><i>РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.</i></p> <p><i>РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.</i></p> <p><i>РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування</i></p> <p><i>РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.</i></p> <p><i>РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.</i></p> <p><i>РН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.</i></p> <p><i>РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.</i></p>
12	Анотація (зміст) дисципліни	<p><i>Змістовий модуль 1. Правове забезпечення публічного управління та адміністрування</i></p> <p><i>Тема 1. Правове регулювання управлінських відносин: сутність і форми. Поняття та принципи права. Поняття та види форм (джерел) права. Місце та значення правового регулювання та правового забезпечення в системі і процесі публічного управління. Межі можливостей правового забезпечення публічного управління.</i></p>

Системність нормативно-правового регулювання управлінських відносин. Правове забезпечення гуманізму в управлінській діяльності. Законодавче забезпечення суб'єктного складу публічного управління в Україні.

Тема 2. Підвищення конституційного потенціалу публічного управління в Україні в умовах гібридних загроз. Конституційні принципи публічного управління: поняття та види. Конституційно регламентація суб'єктно-об'єктного складу публічного управління. Конституція України про гілки влади в Україні. Верховна Рада України та публічне управління. Президент України і виконавча влада. Офіс Президента України та інші дорадчі органи при Президентові України. Рада Національної безпеки і оборони України. Поняття, ознаки, види та система органів виконавчої влади в Україні. Правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади. Правова основа діяльності Збройних Сил України. Правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні. Правове регулювання виконання завдань руху опору.

Тема 3. Адміністративна процедура: поняття, принципи та стадії. Європейські стандарти адміністративної процедури. Законодавство країн ЄС про адміністративну процедуру. Законодавство України про адміністративну процедуру. Вплив судових актів на реалізацію законодавства про адміністративну процедуру. Поняття й ознаки адміністративної процедури. Види адміністративних процедур. Поняття та значення принципів адміністративної процедури. Стадії адміністративної процедури. Докази та доказування в адміністративній процедурі.

Тема 4. Правові засади надання адміністративних послуг в Україні. Поняття та принципи надання адміністративних послуг. Суб'єкти надання та отримання адміністративних послуг. Види адміністративних послуг. Особливості надання публічних (електронних публічних) послуг.

Тема 5. Правотворчість як форма організації публічного управління. Інституційні засади правотворчої діяльності. Співвідношення понять правотворчості, нормотворчості й законотворчості. Ақи соттунітаіге у правотворчій діяльності України в умовах європейської інтеграції. Види нормотворчості держави й суспільства: за юридичною силою нормативно-правових актів; за суб'єктами нормотворчості; за способом формування норм права. Функції нормотворчості. Принципи нормотворчості: гуманізм, демократизм, гласність, законність, науковість, системність, техніко-юридична досконалість, професіоналізм. Суб'єкти нормотворчої діяльності. Нормотворча компетенція. Участь громадськості в процесі правотворчості.

Тема 6. Правові акти публічного управління. Поняття та види актів публічного управління. Нормативно-правовий акт як основна форма (джерело) права в Україні. Юридична сила нормативно-правових актів. Види нормативно-правових актів. Система нормативно-правових актів України. Закони та підзаконні нормативно-правові

акти. Локальні нормативно-правові акти. Чинність та дія нормативно-правових актів. Дія нормативно-правових актів у часі, просторі та за колом осіб. Правозастосувальний акт як акт індивідуального регулювання суспільних відносин. Правова природа актів застосування норм права. Поняття та класифікація правозастосувальних актів, способи індивідуалізації правових приписів в правозастосувальному акті. Сутність і зміст правозастосувальних актів. Юридична сила правозастосувальних актів. Порядок видання правозастосувальних актів, їх структура та вимоги до оформлення.

Змістовий модуль 2. Організаційно-правові засади публічної служби в Україні

Тема 7. Публічна служба в системі публічного управління, її види, принципи та правове регулювання. Поняття та становлення інституту публічної служби. Нормативно-правове регулювання діяльності службовців в Україні. Поняття і принципи публічної служби. Види публічної служби. Особливості служби в органах місцевого самоврядування. Правові засади військової служби як служби особливого характеру. Організаційно-правові засади служби в органах Служби безпеки України.

Тема 8. Правове забезпечення управління публічною службою. Поняття управління публічною службою. Система управління державною службою. Система управління службою в органах місцевого самоврядування. Управління персоналом на державній службі. Функціональне управління публічною службою Національним агентством України з питань державної служби.

Тема 9. Правовий статус державного службовця і категорії посад державної служби. Державні службовці та їх види. Категорії посад державної служби. Поняття та елементи правового статусу державних службовців. Підпорядкування державних службовців та виконання наказу, доручення. Правові та моральні вимоги до державних службовців. Забезпечення належної поведінки державних службовців у відносинах з громадянами. Зміни, що виникли в організації роботи державних службовців під час повномасштабної війни.

Тема 10. Публічно-правове регулювання вступу на публічну службу, особливостей її проходження та припинення. Стадії проходження публічної служби. Правове регулювання проходження державної служби. Вимоги до осіб, які претендують на вступ на державну службу; конкурс на зайняття посади державної служби. Спеціальна перевірка при вступі на державну службу. Особливості прийняття на військову службу та проходження військової служби у Збройних Силах України. Проходження служби у військовому резерві за звичайних умов та в особливий період. Звільнення від проходження зборів. Особливості проходження служби в органах Служби безпеки України співробітниками-військовослужбовцями,

		<p><i>військовослужбовцями строкової служби. Правове регулювання трудових відносин працівників Служби безпеки України.</i></p> <p><i>Тема 11. Юридична відповідальність публічних службовців. Поняття та види юридичної відповідальності державних службовців. Дисциплінарна відповідальність: поняття та порядок притягнення працівників. Загальні засади адміністративної відповідальності. Поняття адміністративних стягнень та їх класифікація. Накладення адміністративних стягнень. Поняття та особливості запобігання і протидії корупції в системі державної служби України. Нормативно-правове регулювання запобігання і протидії корупції в системі державної служби України. Суб'єкти запобігання і протидії корупції в системі державної служби України. Державна служба як об'єкт запобігання і протидії корупції. Адміністративна відповідальність за порушення, пов'язані з корупцією, як засіб адміністративно-правового механізму запобігання і протидії корупції в системі державної служби України. Поняття та принципи організації запобігання і протидії корупції в системі державної служби України.</i></p> <p><i>Тема 12. Механізми захисту прав та законних інтересів публічних службовців. Способи і механізми захисту прав та законних інтересів державних службовців. Кримінальний, адміністративний захист прав та законних інтересів державних службовців. Захист прав працівника у зв'язку з нещасним випадком на виробництві. Розгляд справ адміністративними судами. Підвідомчість адміністративних справ і компетенція адміністративних судів щодо їхнього вирішення. Порядок розгляду справ адміністративними судами. Виконання рішень адміністративного суду.</i></p>
13	Система оцінювання	<i>Академічні успіхи здобувачів вищої освіти оцінюються за бально-рейтинговою шкалою. Максимальна сума балів, які може набрати здобувач вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни складає 100.</i>
14	Якість освітнього процесу	<i>Політика курсу щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Суворе дотримання принципів академічної доброчесності згідно до Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (введено в дію наказом ректора № 0501-1/173 від 14.05.2015 р., https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf).</i>
15	Сторінка курсу на платформі Moodle	-
16	Література	<p><i>Базова:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Величко Л.Ю., Рогова О.Г. Право в публічному управлінні / конспект лекцій. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2021. 120 с.</i> <i>2. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування : навчальний посібник. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с.</i>

3. *Петришин О. В. Загальна теорія права: підручник. Харків : Право, 2021. 568 с.*
4. *Посібник для керівників державної служби / [Ю. Лихач (кер. авт. колективу), М.Канавець, Р. Попов, А. Малюга, Н. Шамрай, С. Гербеда, А. Мацюкін, Н.Чермошенцева, С. Селіванов, Н. Щербак, В. Дівак, Г. Третяченко, Ю. Єрченко, М.Постоловська, О. Бутенко, Л. Михалик; за заг. ред. Н. Алюшиної]. Київ: ТОВ «ВІСТКА». 422 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1-7zAiZetwe3eQ-h6XtFX7cWLHgdmtmq3/view>*
5. *Право в публічному управлінні: навч. посіб. / В. Баитанник, А. Новак, Є. Бородін та ін. / За заг. редакцією В.В. Баитанника. Дніпро: Грані, 2018. 258 с.*
6. *Право в публічному управлінні: навч. посіб. [Н.Г. Плахотнюк, В.І. Мельниченко, С.Д. Дубенко та ін.]. К.: НАДУ, 2018. 240 с.*
7. *Стасишин А. В., Капленко Г.В., Комарницька Г. О. Публічне управління: навч. посібник / за заг. ред. А.В. Стасишина. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/komarnyts-ka-9-07-2019.pdf>*
- Нормативні акти та інформаційні ресурси в Інтернет:*
8. *Деякі питання реформування державного управління України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>.*
9. *Кодекс адміністративного судочинства України від 06 лип. 2005 р. № 2747-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2747-15>.*
10. *Конституція України [Електронний ресурс] : прийнята на п'ятій сес. ВВР 28 черв. 1996 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F>.*
11. *Лисецький Ю.М. Системна модель гібридної війни. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2022. Том 33 (72) № 1. DOI <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2022.1/19>*
12. *Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>*
13. *Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII. ВВР України України. 1992. №27. Ст.385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>*
14. *Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану: Закон України від 12 травня 2022 року № 2259-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2259-20#Text>*
15. *Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. ВВР України. 2016. № 4. Ст.43. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>*
16. *Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. ВВР України. 2014. № 49. Ст. 2056.*
17. *Про затвердження Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій : наказ Міністерства праці України, Міністерства*

		<p>юстиції України, Міністерства фінансів України від 28 червн. 1993 р. № 43 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0076-93</p> <p>18. Про затвердження Порядку ведення та зберігання особових справ державних службовців [Електронний ресурс] : наказ Нацдержслужби України від 22 берез. 2016 р. № 64. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0567-16#Text</p> <p>19. Про затвердження форми особової картки державного службовця: наказ Нацдержслужби України 19.05.2020 № 77-20. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0461-20#Text.</p> <p>20. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР із змінами. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/80.</p> <p>21. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg.</p> <p>22. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. ВВР України. 2018. № 31. Ст. 241.</p> <p>23. Про продовження строку дії воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 26.07.2023 № 451/2023. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/451/2023#Text</p> <p>24. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text</p> <p>Сайти:</p> <p>25. Верховна Рада України. – http://www.rada.gov.ua.</p> <p>26. Єдиний державний реєстр судових рішень – https://reyestr.court.gov.ua/</p> <p>27. Кабінет Міністрів України – http://www.kmi.gov.ua.</p> <p>28. Сайт Європейського Союзу – http://europa.eu.</p> <p>29. Сайт Представництва ЄС в Україні – http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm.</p> <p>30. Сайт Президента України – http://www.president.gov.ua.</p>
17	Матеріально-технічне, лабораторне, програмне забезпечення дисципліни	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним умовам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.
18	Кафедра	Права, національної безпеки та європейської інтеграції каб. 48-49, м. Харків, просп. Московський, 75. тел. (057) 732-09-51 (дод. 145), e-mail: pravo.kbiuara@ukr.net
19	Розробники силабусу	Величко Лариса Юріївна, доктор юридичних наук, професор

Гарант освітньої програми

Микола КОВАЛЕНКО